

Projektrapport

Tillsyn av potentiellt förorenade områden 2025

2026-01-28

MILJÖSAMVERKAN
ÖSTRA SKARABORG

ADRESS

Hertig Johans torg
541 83 Skövde

TELEFON

0500-49 36 30

E-POST

info@miljoskaraborg.se

WEBBPLATS

www.miljoskaraborg.se

Detta gjorde vi

Under 2025 påbörjade vi inventeringen av 56 fastigheter med potentiellt förorenade områden. Vi arbetade också med de objekt där det redan pågår insatser för att undersöka och sanera föroreningar.

Inventeringen av potentiellt förorenade områden innebär att vi tar reda på mer information om fastigheter där det finns eller har funnits en verksamhet i en bransch som är förknippad med en generell risk för förorening. Det finns en lista över branscher som ska prioriteras vid inventering av områden där områdena placeras i en branschklass, klass 1–4. Branschklassningen är en gruppriisklassning som baseras på generella bedömningar utifrån vilken verksamhet eller bransch som finns eller har funnits på platsen. Vi inventerade fastigheter som har branschklass 1 eller 2. Branschklass 1 har högst prioritering utifrån föroreningsrisk och branschklass 2 har näst högst prioritering. Vi såg också över potentiellt förorenade områden i Essunga kommun för att ta reda på vilka som behövde läggas in i vårt verksamhetssystem inför att vi tar över tillsynen i kommunen.

Målet var att riskklassa verksamheterna, dvs. inventera dem för att närmare bestämma om det finns en föroreningssituation, vad som kan spridas och hur det kan påverka omgivningen.

Vi begärde ut information från länsstyrelsens efterbehandlingsstöd (EBH-stödet), vilket är en databas med information om konstaterade eller potentiellt förorenade områden. Därefter skickade vi uppgifterna till verksamhetsutövaren eller fastighetsägaren, som fick komplettera med uppgifter. Vi undersökte också själva om det fanns mer uppgifter om vilken verksamhet som pågått på en fastighet med hjälp av till exempel olika arkiv, litteratur och kartor. Därefter riskklassade vi det förorenade området utifrån en samlad bedömning av vilken risk som finns för människors hälsa och miljön.

Under hösten arbetade vi även med att ta fram en ny handlingsplan för miljönämndens arbete med förorenade områden. Den antogs av nämnden den 3 december 2025 och gäller åren 2026–2029. Miljönämnden ska senast vid utgången av 2029 ha:

1. klassat om förorenade områden med branschklass 1 och 2 till en riskklass. Målet omfattar de objekt som fanns i EBH-stödet den 31 december 2025.
2. initierat tillsynsärenden om avhjälpande för minst 15 procent av objekt tillhörande riskklass 1 och 2 eller motsvarande.
3. se till att spridningsminskande eller avhjälpande åtgärder har påbörjats vid de brandövningsplatser där föroreningar riskerar att påverka vattentäkter eller andra särskilt känsliga objekt. Med avhjälpandeåtgärder avses undersökningar och saneringar som görs för att avhjälpa en föroreningsskada.

Resultat

Vi har inventerat och slutfört riskklassningen för åtta förorenade områden och har även initierat riskklassningsarbetet för ytterligare objekt.

I projektet med pågående åtgärd 2025 har vi under året avslutat fem ärenden som varit kopplade till projektet. Vi har startat upp fortsatt undersökning på fastigheten Soffan 5 i Tibro kommun. Vi har fortsatt arbetet med ett av våra objekt i riskklass 1, Böja såg, där det fortfarande finns föroreningar kvar som ska saneras. Arbetet har inkluderat kontakt med ansvarig konsult för att de ska ta fram och lämna in en handlingsplan för området, samt ett möte med kommunen för att diskutera deras eventuella åtagande som huvudman för sanering av området.

I början av 2025 hade vi möte med Karlsborgs kommun och Länsstyrelsen Västra Götaland gällande fastigheterna Eken 1 och Brevik 1:3 där kommunen fått bidrag från Naturvårdsverket för undersökningar och åtgärdsförberedelser.

Vår uppföljning efter projektet

Vi fortsätter att riskklassa objekt och verka för sanering av objekt med riskklass 1 och 2, det vill säga de med störst risk att påverka människors hälsa och miljön.

Målsättningen är att uppfylla miljönämndens handlingsplan för arbete med förorenade områden. Vi ska också följa den nationella tillsynsstrategin för åren 2026–2029 där ett fokusområde är tillsyn av prioriterade förorenade områden med riskklass 1 och 2. Inom tillsynen ingår att utreda ansvar och att se till att undersökningar påbörjas och att åtgärder vidtas.

Inom våra medlemskommuner finns det totalt 1 034 potentiellt eller konstaterat förorenade objekt där kommunen har tillsyn. Av dessa är 362 inventerade och riskklassade. Övriga är enbart identifierade och branschklassade vilket innebär att det inte finns lika mycket information om objekten och att risken bedömts översiktligt utifrån bransch. Antalet prioriterade objekt (riskklass 1 och 2) i kommunerna uppgår till 107.

Vad blev nyttan med projektet?

Genom vårt projekt har vi tagit ett steg på vägen mot en giftfri miljö, vilket är det svenska miljökvalitetsmålet som omfattar förorenad mark. För att målet ska anses vara uppnått ska förorenade områden vara åtgärdade i så stor utsträckning att de inte utgör något hot mot människors hälsa eller miljön.

För att veta vilka förorenade områden som behöver åtgärdas behöver vi först inventera. Riskklassningen är ett första steg för att avgöra vilka områden som ska prioriteras för vidare undersökningar.

Vi har kunnat uppdatera uppgifter om riskklassade objekt i vårt verksamhetssystem/tillsynsregister. Detta innebär att även EBH-stödet kommer att bli uppdaterat med ny information. I slutet av varje år rapporterar vi till Länsstyrelsen i Västra Götalands län vad som är gjort sedan slutet av året innan.

Fakta om projektet

Namn:

Tillsyn av potentiellt förorenade områden, Miljöskydd Fo 2025
Riskklassning

Projektet pågick:

1 januari 2025 till 31 december 2025

Antal anläggningar riskklassning: 56

Antal anläggningar påbörjad åtgärd: 5

Bilaga. Fastigheter med förorenade områden som blivit riskklassade

Falköping

Bajonetten 18

Hjo

Släggan 2

Karlsborg

-

Skövde

Bäckaskog 2

Böja 19:3

Hene 22:2

Mejseln 3

Runstenen 4

Törnestorp 5:1

Tibro

-

Anläggningar med påbörjad åtgärd

Falköping

-

Hjo

Yxan 12

Karlsborg

Brevik 1:3

Eken 1

Skövde

Böja 19:3

Tibro

Soffan 5